

Een vermoeiende dag gevolgd door een rustigen nacht, die bij uitzondering laat opstaan gedoogde, doordien een Zondag aan de beurt was en er dan in Schotland geen sporen of booten loopen, en zelfs de musea ontoegankelijk zijn. Dat de mensch, hoe conservatief ook van natuur, toch sneller verandert dan verordening of voorschrift, blijkt o. a. hieruit, dat er te Oban zonder moeite op Zondag een rijtuig te krijgen is, maar er onmogelijk een roei- of zeilvaartuig te huren valt. Varen is dus zondiger dan rijden? Och neen, maar de rijtuigverhuurder is zijn eigen baas, kan dus van inzicht veranderen en met zijn tijd meegaan, terwijl de bootverhuurder onder gemeente-toezicht staat en hij eenvoudig van de lijst der bootlieden wordt geschrapt, d. i. broedeloos gemaakt, misschien wel voor zijn leven, indien hij op Zondag, zelfs buiten kerktijd, zijn boot verhuurt. O taaheid der wet!

In de onmiddellijke nabijheid van Oban ligt op een rotsachtige landtong het in zijn overblijfsels nog sterke Dunolly Castle, dat, met klimop overdekt, een zeer teekenachtig aanzien heeft en van zijn plateau uit den bezoeker hetzelfde doet zeggen van 't gezicht hem geboden op baai en omtrek.

Een aanbevelenswaardige rijtoer (of wandeling voor ferme voetgangers) is van Oban over het tusschen bergen gelegen Kilbride en langs een deel van Loch-Nell naar Connel Ferry, dat gelegen is aan de monding van Loch-Etive, een meer door de nabijheid der zee onderworpen aan eb en vloed. Hier, als op vele plaatsen, zag ik mooi Hooglandsch vee, doch toen ik het naderde bleek mij, dat ik gunstiger indruk van 't vee kreeg dan 't vee van mij — 't liep voor me weg.

Door een inham der zee van ons gescheiden staat op een vooruitstekende rotspunt het Dunstaffnage Castle, eens de zetel der Dalriadische koningen. Er even heenroeien, is niet anders dan zich zelf een genoeg meer gunnen. De muren van het kasteel zijn bezet met bronzen kanonnen, opgevischt uit de wrakken der Spaansche Armada; een dezer geeft nog duidelijk te lezen, dat het te Amsterdam gegoten werd. Hier biedt het westen een blik op een rijk bebouwd eiland; hoe zou het anders dan vruchtbaar kunnen zijn nu 't Lismore heet, 'tgeen beteekent: groote tuin. Daarmede vormt een scherpe tegenstelling het nabij gelegen, doch weinig anders dan rotsen bevatte eiland Mull. Langs een veel korteren weg kan men van dit uitstapje naar Oban terugkeeren.

Of men veel dan weinig tijd heeft, niemand wil Oban's omstreken vaarwel zeggen, zonder de eilandjes Staffa en Iona te hebben bezocht, een wensch, die te gereedelijker kan bevredigd worden, al zijn er niet minder dan 10 uren mede gemoeid, nu gedurende de zomermaanden een dagelijksche stoomvaartdienst daarheen is geopend. Ten einde die trotsche gedenkteekenen van natuurkracht en beschavingsgeschiedenis met eigen oog te aanschouwen, vaart men om Mull heen, een eiland door zijn allerzonderlingsten vorm duidelijker gewagende van het ruwe geweld van vulkanische uitbarstingen en niets sparende stormvlagen, dan beschrijvingen en getallen dit vermogen. De vorm van Mull doet denken aan een dunhalzig zittend kind, met kapermuts op en ingebakerde beentjes.